

Dětská traumacentra – úmyslné úrazy

VERZE 2026-01.01

Metodický popis

Autorský kolektiv:	Ondřej Šanca ¹ , Jiří Jarkovský ¹ , Petr Klika ¹ , Daniel Klimeš ¹ , Jan Mužík ¹ , Martin Komenda ¹ , Ladislav Dušek ¹ ¹ Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR
Recenzenti:	
Datum vytvoření dokumentu:	27.11.2025
Datum poslední aktualizace:	07.08.2026
Datum a vyjádření pověření pro ochranu osobních údajů ÚZIS:	17.08.2026
Datum schválení poradou vedení ÚZIS:	19.08.2026
Typ výstupu:	Datový souhrn
ID výstupu:	NR-16-09
Klíčová slova:	NRHZS, NRÚ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, Národní registr úrazů, úrazy, akutní péče, kapitola MKN-10
EuroVoc:	státní zdravotní služba, úraz
Citace:	Šanca O., Jarkovský J., Klika P., Klimeš D., Mužík J., Komenda M., Dušek L. Dětská traumacentra – úmyslné úrazy. <i>Národní zdravotnický informační portál</i> [online]. Praha: Ministerstvo zdravotnictví ČR a Ústav zdravotnických informací a statistiky ČR, 2026. Dostupné z: https://www.nzip.cz/data/2841-detska-traumacentra-umyslné-urazy-datovy-souhrn . ISSN 2695-0340.
Datová sada dostupná na:	https://www.nzip.cz/data/2841-detska-traumacentra-umyslné-urazy-datovy-souhrn
Kontakt:	analzy@uzis.cz

1. Popis datového souhrnu

1.1. Primární cíl

Datový souhrn přináší základní údaje o počtu a tíži úmyslných úrazů u dětí, a to na základě evidence úrazů v NRÚ, který je odvozen z Národního registru hrazených zdravotních služeb (NRHZS). Úmyslné úrazy jsou definované ve dvou kategoriích. Napadení je definováno dle diagnózy dle MKN-10: X85-Y09 Napadení (útok). Sebepoškození je pak definováno pomocí diagnóz X60-X84 Úmyslné sebepoškození. Data jsou stratifikována dle Traumacentra, v kterém probíhala péče, dle místa primární péče o úraz, věkové kategorie, bydliště, tíže úrazu, péče po úrazu a kapitol MKN-10 pro typ a příčiny úrazu. Výsledky jsou vyjádřeny v absolutních počtech úrazů.

1.2. Základní informace a cíle

Cílem reportu je přinést základní přehled péče o úmyslných úrazech u dětí v České republice v posledním roce. Data jsou členěna podle věkových kategorií, krajů ČR, pohlaví, příčiny a typu úrazu. Součástí reportu jsou také základní informace o poskytované péči v souvislosti s úrazy.

Kromě samotného rozdělení na Traumacentra jsou přidány i kategorie, které hodnotí péči o úraz, který nebyl primárně ošetřen v některém z dětských traumacenter.

1.3. Interpretace, informační hodnota a případné limity

Hodnoty mohou být podhodnoceny z důvodu neúplného zadávání příčin nebo typu úrazů ze stran zdravotnických zařízení. Absolutní počty úrazů přináší základní přehled, jejich interpretace ale může být zkreslena odlišným počtem obyvatel v jednotlivých věkových kategoriích, krajích i letech.

1.4. Ochrana osobních údajů

Datový souhrn je připravován v souladu se zákonem 372/2011 Sb. (Zákon o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování) §73 odst. 8 a zákonem 110/2019 Sb. §16. Jelikož se jedná o agregovaná data není možné jakákoliv identifikace osob.

1.5. Klíčová slova

NRHZS, NRÚ, Národní registr hrazených zdravotních služeb, Národní registr úrazů, úrazy, akutní péče, kapitola MKN-10

1.6. Klasifikace dle EuroVoc

státní zdravotní služba, úraz

2. Technická charakteristika

- Periodicita aktualizace: 1x ročně
- Formát datové sady: xlsx
- Velikost: 240 kB

3. Zdroj dat

Zdrojem dat pro datový souhrn je databáze Národní registr hrazených zdravotních služeb (NRHVS) a z ní odvozený Národní registr úrazů (NRÚ), které jsou ve správě ÚZIS ČR dle zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách.

4. Obsah datového souhrnu

1. Stratifikace výstupu – listy

- **Stratifikace 1:** Napadení - 2025
- **Stratifikace 2:** Napadení - 2024
- **Stratifikace 3:** Sebevražednost - 2025
- **Stratifikace 4:** Sebevražednost - 2024
- **Stratifikace 5:** Metodika ISS

2. Stratifikace výstupu – řádky

- **Stratifikace 0: Celkem**
 - Popis: Celkový počet úrazů.
 - Definice: Součet všech úrazů evidovaných v daném období bez dalšího rozlišení
- **Stratifikace 1: Pohlaví**
 - Popis: Rozdělení podle pohlaví.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny na muže, ženy a neznámé pohlaví dle údajů v registru.
- **Stratifikace 2: Občanství národnost**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle občanství nebo národnosti pacienta.
 - Definice: Úrazy jsou klasifikovány podle údajů o státní příslušnosti uvedených v registru. Kategorie zahrnují české občanství (CZ), slovenské (SK), ukrajinské (UA) a ostatní (Jiné).
- **Stratifikace 3: Věk**
 - Popis: Rozdělení dle věku.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny do kategorií po jednom roce.
- **Stratifikace 4: Věk a pohlaví**
 - Popis: Rozdělení dle věku a pohlaví.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny do kategorií po jednom roce a pohlaví.
- **Stratifikace 5: Kraj bydliště**
 - Popis: Rozdělení podle kraje trvalého bydliště.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny podle kraje, kde má pojištěnec trvalé bydliště.
- **Stratifikace 6: Tíže úrazu**
 - Popis: Rozdělení podle závažnosti úrazu.
 - Definice: Úrazy jsou rozděleny dle klasifikace závažnosti (např. ambulantní, hospitalizace, operace, úmrtí apod.).
- **Stratifikace 7: Kategorie ISS: vykazováno od r. 2023**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS (Injury Severity Score).
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Pro nerelevantní diagnózy je vytvořena vlastní kategorie.
- **Stratifikace 8: Kategorie ISS - diagnózy S**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS u úrazů s S diagnózou
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost.
- **Stratifikace 9: Kategorie ISS - diagnózy T**
 - Popis: Rozdělení podle hodnoty ISS u úrazů s T diagnózou.

- Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Pro nerelevantní diagnózy je vytvořena vlastní kategorie.
- **Stratifikace 10: Úmrtí**
 - Popis: Rozdělení podle typu úmrtí.
 - Definice: Úrazy, které vedly k úmrtí (celkem, při nehodě, při hospitalizaci, po léčbě).
- **Stratifikace 11: ISS u případů úmrtí v nemocnici**
 - Popis: Rozdělení úmrtí podle hodnoty ISS (Injury Severity Score) pro relevantní diagnózy při primární péči v traumacentrech I typu.
 - Definice: ISS je skóre závažnosti poranění, počítané dle metodiky AIS pro diagnózy, kde je možné hodnotit závažnost. Relevantní diagnózy jsou ty, kde lze AIS plně nebo částečně hodnotit.
- **Stratifikace 12: Místo události**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle místa, kde k úrazu došlo.
 - Definice: Klasifikace podle kódů čtvrté pozice MKN-10, např. domov, obytné instituce, školy a veřejné prostory, sportovní prostory, ulice a silnice, prostory obchodu a služeb, jiná nebo neurčená místa a nevyplněné místo úrazu.
- **Stratifikace 13: Úmysl úrazu**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle skupiny vnější příčiny odpovídající sledovanému typu úmyslného úrazu.
 - Definice: Pro listy napadení je uvedena kategorie X85-Y09: Napadení (útok), pro listy sebepoškození kategorie X60-X84: Úmyslné sebepoškození.
- **Stratifikace 14: Činnost**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle činnosti vykonávané v době úrazu.
 - Definice: Klasifikace podle kódů páté pozice MKN-10, např. sportovní činnost, volnočasová činnost, výdělečná činnost, jiné práce, odpočinek, neurčená činnost, nevyplněná příčina nebo nevyplněná činnost při úrazu.
- **Stratifikace 15: ZZS**
 - Popis: Informace o převozu zdravotnickou záchrannou službou.
 - Definice: Kategorie obsahuje počet úrazů přivezených ZZS, průměrný počet kilometrů na výjezd a průměrný čas výjezdu.
- **Stratifikace 16: Typ nemocnice první hospitalizace**
 - Popis: Typ zařízení, kde proběhla první hospitalizace.
 - Definice: Rozdělení podle toho, zda první hospitalizace proběhla v dětském traumacentru nebo v jiné nemocnici.
 - Nehodnoceno pro úrazy ošetřené mimo dětská traumacentra a celkové počty
- **Stratifikace 17: Nemocnice primární hospitalizace**
 - Popis: Nemocnice, kde proběhla první hospitalizace.
 - Definice: Výpis nemocnic, které nejčastěji přecházeli hospitalizaci v Traumacentru.
 - Nehodnoceno pro úrazy ošetřené mimo dětská traumacentra a celkové počty
- **Stratifikace 18: Operace za hospitalizace z důvodu úrazu**
 - Popis: Počet operací provedených během hospitalizace kvůli úrazu.
 - Definice: Udává celkový počet hospitalizací, při kterých byla provedena alespoň jedna operace související s úrazem.
- **Stratifikace 19: Pobyt na ARO/JIP**
 - Popis: Informace, zda pacient během hospitalizace pobýval na oddělení ARO/JIP.
 - Definice: Rozdělení na „Ano“ (hospitalizace zahrnovala pobyt na ARO/JIP) a „Ne“ (bez pobytu na ARO/JIP).

- **Stratifikace 20: Pobyt na ARO/JIP delší než 3 dny**
 - Popis: Počet případů s pobytem na ARO/JIP delším než 3 dny.
 - Definice: Počet úrazů, u nichž délka pobytu na ARO/JIP přesáhla 3 dny.
- **Stratifikace 21: Délka hospitalizace na ARO/JIP**
 - Popis: Rozdělení hospitalizací podle délky pobytu na ARO/JIP.
 - Definice: Kategorie: 1–3 dny, 3–7 dnů, nad 7 dní, doplněno průměrnou délkou a mediánem.
- **Stratifikace 22: Délka hospitalizace celkem**
 - Popis: Rozdělení hospitalizací podle celkové délky pobytu.
 - Definice: Kategorie: 1–3 dny, 3–7 dnů, nad 7 dní, doplněno průměrnou délkou a mediánem.
- **Stratifikace 23: Ošetřovací dny standardní**
 - Popis: Počty ošetřovacích dnů dle typu.
 - Definice: Rozdělení počtu ošetřovacích dnů dle jejich typu
- **Stratifikace 24: Ošetřovací dny ARO/JIP**
 - Popis: Počty ošetřovacích dnů dle typu.
 - Definice: Rozdělení počtu ošetřovacích dnů dle jejich typu
- **Stratifikace 25: Rehospitalizace**
 - Popis: Počty úrazů, po kterých nastala další hospitalizace do 15/30 dnů od propuštění.
 - Definice: Počty úrazů, po kterých nastala jakákoliv další hospitalizace do 15/30 dnů od propuštění z primární hospitalizace pro úraz.
- **Stratifikace 26: Následná operace**
 - Popis: Počty úrazů, po kterých nastala operace do 15/30 dnů od propuštění.
 - Definice: Počty úrazů, po kterých nastala operace do 15/30 dnů od propuštění z primární hospitalizace pro úraz.
- **Stratifikace 27: Zranění**
 - Popis: Rozdělení úrazů podle typu a lokalizace poranění.
 - Definice: Klasifikace podle kódů MKN-10 (S00–T98), např. poranění hlavy, krku, hrudníku, končetin, popáleniny, omrzliny, otravy, následky poranění.
- **Stratifikace 28: Zahájení hospitalizace**
 - Popis: Počet úrazu dle typu zahájení hospitalizace.
 - Definice: Úrazy jsou členěny dle toho, zda byl pacient daný den převezen ZZS nebo LSPP, případně navštívil ambulanci PL/PLDD případně jiného specialisty.
- **Stratifikace 29: Ukončení hospitalizace**
 - Popis: Počet úrazu dle typu ukončení hospitalizace.
 - Definice: Úrazy jsou členěny dle toho, zda byl pacient propuštěn, byl přeložen, případně v daný den dle LPZ zemřel.
- 3. **Stratifikace výstupu – sloupce:** jednotlivá dětská traumacentra, souhrn Dětská TC celkem, Primární hospitalizační péče mimo dětské TC a Celkem.
 - Jednotlivá dětská traumacentra: Fakultní nemocnice Brno; Fakultní nemocnice Hradec Králové; Fakultní nemocnice Ostrava; Fakultní nemocnice Plzeň; Fakultní nemocnice v Motole; Fakultní Thomayerova nemocnice; Masarykova nemocnice v Ústí nad Labem, o.z.; Nemocnice České Budějovice, a.s.
 - Souhrnné sloupce: Primární hospitalizační péče v dětském TC; Primární hospitalizační péče mimo dětské TC; Celkem.
- 4. **Číselné vyjádření ve výstupu**
 - Výstup 1: absolutní počty